MAGYAR NEMZETI BANK

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2003. II. negyedév[1]

A II. negyedévben az értékpapírpiac – általunk vizsgált – egyetlen szegmensében sem történt lényeges arányeltolódás az egyes tulajdonosi szektorok között. Az állampapírpiacon megtorpant a nem-rezidensek súlyának jelentős emelkedésével járó – már több mint egy éve tartó – folyamat. Ezzel ellentétben, a tőzsdei részvények piacán – egy év után ismét – a külföldiek nettó vásárlók voltak. Az előző negyedévekhez hasonlóan, a biztosítók és nyugdíjpénztárak szintén nettó vásárlóként léptek fel, bár a pénzügyi vállalatok összességében eladók voltak a részvénypiacon. A háztartások ebben a negyedévben is csökkentették részvényállományukat, tehát most sem szakadt meg ez a több mint két éve tartó folyamat. A befektetési jegyek összállományának növekedési üteme csökkent az előző negyedévhez képest.

Értékpapír állományok megoszlása az utolsó két negyedévben

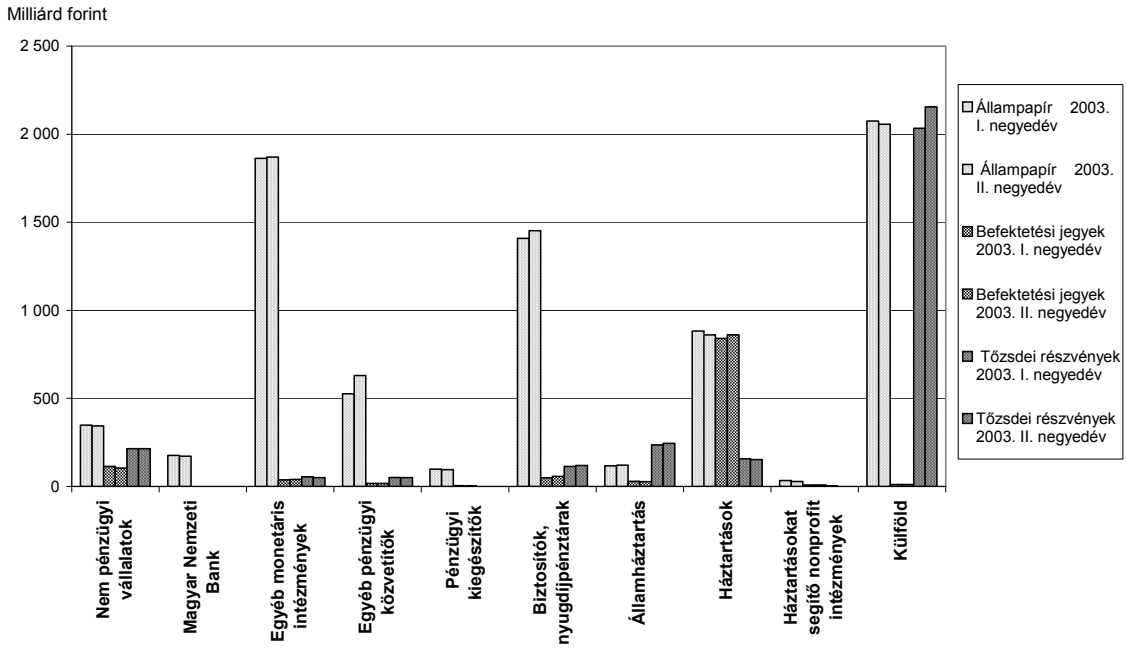

[1] Az állományi adatok mindig a negyedév végére vonatkoznak.

Állampapírok

Az **állampapírok**[2] állománya 2003. II. negyedévében piaci értéken 7532,1 milliárd forintról 7630,2 milliárd forintra (1,3%-kal) nőtt. Ezt kizárólag az államkötvények állományának növekedése okozta, hiszen a kincstárjegyek piaci értéken számított állománya kismértékben csökkent.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke 21,2 milliárd forinttal csökkent, amely teljes mértékben a kincstárjegy-állomány visszaesésének tulajdonítható. Ebben a negyedévben a lakossági befektetők állampapírpiaci részaránya az 1997 decembere óta tapasztalt legalacsonyabb szintre (11,3%-ra) csökkent.

A **külföld** (nem–rezidensek) birtokában lévő állomány – másfél éves emelkedést követően – 18,7 milliárd forinttal mérséklődött, így a szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban a negyedév végére 27,5%-ról 27%-ra csökkent. Elsősorban az általuk birtokolt államkötvény-állomány csökkent számottevően (30 milliárd forinttal), miközben a szektor 12 milliárd forinttal növelte kincstárjegy-állományát.

A **pénzügyi vállalatok** a II. negyedévben 144,9 milliárd forinttal növelték állampapír-állományukat, ennek következtében állampapírpiaci részesedésük 54,1%-ról 55,3%-ra emelkedett. Legnagyobb mértékben, 103,3 milliárd forinttal az egyéb pénzügyi közvetítők állampapír–állománya növekedett A biztosítók és nyugdíjpénztárak aránya 0,3 százalékponttal emelkedett, az egyéb monetáris intézmények állampapírpiaci súlya pedig 0,2 százalékponttal mérséklődött az elmúlt negyedévhez képest.

A **nem pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állampapírok állománya a II. negyedév végére 3,6 milliárd forinttal emelkedett, ennek ellenére a szektor részesedése a forgalomban lévő államapapírokból újabb 0,1 százalékponttal mérséklődött.

Az **államháztartás,** illetve az államháztartási szektort alkotó alszektorok részesedése június végére nem változott számottevően, ugyanakkor szembetűnő a helyi önkormányzat portfóliójának átrendeződése a rövidebb lejáratú állampapírok felé: a kincstárjegy-állományukat 12,6 milliárd forinttal növelték, miközben az általuk birtokolt kötvény-állomány 13,3 milliárd forinttal visszaesett.

Állampapírok tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Állampapírok összesen					
	2002				2003	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
	negyedév					
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	5,4	5,4	5,7	4,6	4,6	4,5
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	2,9	2,9	2,8	2,6	2,4	2,3
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	25,5	24,5	22,0	21,8	24,7	24,5
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	9,2	9,5	9,0	8,5	7,0	8,3
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	18,8	19,5	19,3	18,9	18,7	19,0
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	57,7	57,7	54,4	53,1	54,1	55,3
Központi kormányzat (S. 1311)	0,1	0,1	0,1	0,2	0,4	0,4
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	2,2	2,0	1,7	1,1	1,2	1,2
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	2,3	2,1	1,8	1,3	1,6	1,6
Háztartások (S. 14)	13,6	13,9	14,3	13,5	11,7	11,3
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	20,4	20,5	23,4	27,0	27,5	27,0
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

[2] A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forintkötvényeket.

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – az I. negyedévi 84,0 milliárd forintos csökkenéssel szemben – 123,3 milliárd forinttal (4,3%-kal) emelkedett a II. negyedévben, így június végén 2986,4 milliárd forintot tett ki. Az emelkedés döntően a papírok árfolyamának növekedéséből származott (ennek hatása 123,1 milliárd forint volt). Ehhez képest elhanyagolható mértékben, 0,2 milliárd forinttal nőtt a kapitalizáció tőkeemelés következtében is.

A **háztartások** részvényeladása – az előző negyedévinél jelentősebb mértékben – 8,1 milliárd forinttal haladta meg a vásárlások értékét. Így a II. negyedévben is érvényesült az a több mint két éve tartó tendencia, hogy a lakosság csökkenti részvényállományát. A háztartásoknak ugyanakkor 3,2 milliárd forint árfolyamnyeresége keletkezett a tőzsdei részvényeken, így összességében 4,9 milliárd forinttal esett vissza a részvényállományuk a II. negyedév folyamán. Június végén a tőzsdei részvények 5,1%-a volt közvetlenül a háztartások tulajdonában (ami 0,4 százalékponttal alacsonyabb a három hónappal korábbi részaránynál).

A **külföldi befektetők** (nem–rezidensek) tulajdonában lévő tőzsdei részvények állománya 120,9 milliárd forinttal emelkedett, döntően a közel 106 milliárd forintos árfolyamnyereség következtében. A nem-rezidensek – 14,9 milliárd forint értékben – ezúttal nettó vásárlók voltak, ami jelentős változás ahhoz képest, hogy ezt megelőzően egy év alatt közel 89 milliárd forint értékben nettó eladóként szerepeltek. A külföldi befektetők részesedése 1,1 százalékponttal emelkedett, az év végén 72,1%-ot tett ki.

A **pénzügyi vállalatok** – egy év után ismét – nettó eladók voltak a tőzsdei részvények piacán, összességében 5,0 milliárd forint értékben. (A szektoron belül azonban a biztosítók és a nyugdíjpénztárak 2,7 milliárd forint értékben továbbra is nettó vásárlókként léptek fel.) Mivel a pénzügyi vállalatok együttvéve 5,3 milliárd forint árfolyamnyereséget könyvelhettek el, így tőzsdei részvényállományuk az eladások ellenére 0,2 milliárd forinttal még nőtt is. Részesedésük ugyanakkor 0,3 százalékponttal csökkent a II. negyedév folyamán, június végén 7,4%-ot tett ki.

A **nem pénzügyi vállalatok** tőzsdei részvényállománya a tranzakciók révén mindössze 0,5 milliárd forinttal nőtt, ezzel párhuzamosan viszont szintén 0,5 milliárd forint összegű árfolyamveszteséget okozott a tőzsdei árak számukra kedvezőtlen alakulása. Végeredményben a nem pénzügyi vállalatok tőzsdei részvényállománya gyakorlatilag nem változott, részesedésük viszont némileg csökkent: június végén 7,2% volt.

Az **államháztartás** 0,3 milliárd forint értékben nettó eladóként szerepelt a tőzsdei részvények esetében, viszont igen jelentős, 9,1 milliárd forint árfolyamnyeresége keletkezett, így összességében 8,7 milliárd forinttal nőtt a tulajdonában lévő állomány. Az államháztartás részaránya – csakúgy mint az előző negyedévben – most sem változott, a tőzsdei részvényeknek továbbra is 8,2%-ával rendelkezett június végén.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Tőzsdén jegyzett részvények					
	2002				2003	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
	negyedév					
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	5,4	6,1	6,9	7,3	7,5	7,2
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,8	1,8	2,0	1,8	1,9	1,7
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,1	1,6	1,5	1,7	1,8	1,7
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	3,1	3,3	3,5	3,7	4,0	4,0
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	5,9	6,8	6,9	7,3	7,7	7,4
Központi kormányzat (S. 1311)	7,4	7,6	7,7	7,5	7,4	7,5
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	8,1	8,3	8,3	8,2	8,2	8,2
Háztartások (S. 14)	5,6	5,4	5,7	5,5	5,5	5,1
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	75,0	73,4	72,1	71,8	71,0	72,1
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken a II. negyedévben mérsékelten, 1110,2 milliárd forintról 1132,4 milliárd forintra (2 %-kal) emelkedett, az egyes tulajdonosi szektorok részesedése az előző negyedévekhez képest minimális mértékben változott.

A **háztartások** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya az előző negyedévhez képest kisebb mértékben – piaci értéken 19,7 milliárd forinttal – növekedett, miközben az összállományban való részesedésük 0,3 százalékponttal emelkedett.

A **pénzügyi vállalatoknál** ebben a negyedévben a növekedés 12,6 milliárd forint volt, amit legnagyobb részben a biztosítók, nyugdíjpénztárak (9,25 milliárd) emelkedése okozott. Nagyobb pozítiv irányú változás figyelhető meg az egyéb monetáris intézmények szektorában is, amely az előző időszakhoz képest 3,1 milliárd forinttal gyarapodott.

A **nem pénzügyi vállalatok** befektetései június végére 8,7 milliárd forinttal csökkentek, így részesedésük 10,3% -ról 9,3%-ra mérséklődött.

Az **államháztartás** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya a II. negyedévben a helyi önkormányzatok befektetéseiben történt visszaesés következtében 1,7 milliárd forinttal csökkent.

A befektetési jegyek nettó eszközértékének tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Befektetési jegyek					
	2002				2003	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
	negyedév					
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	7,7	7,8	7,0	8,5	10,3	9,3
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	2,6	2,9	2,6	2,7	3,3	3,5
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	0,6	1,3	1,1	1,3	1,5	1,6
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	5,0	4,8	4,9	5,0	4,4	5,1
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	8,3	9,2	8,9	9,3	9,6	10,5
Központi kormányzat (S. 1311)	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,3
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	3,0	2,6	2,6	1,7	2,4	2,1
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	3,2	2,7	2,8	1,8	2,6	2,4
Háztartások (S. 14)	78,6	78,1	78,8	77,9	75,7	76,0
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	1,8	1,5	1,5	1,4	0,8	0,8
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	0,5	0,6	1,1	1,0	1,0	1,0
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY